

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring och temporär ändring av lagen om farledsavgift och till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av 5 och 7 § i banskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om ändring och temporär ändring av farledsavgift och lagen om temporär ändring av 5 och 7 § i banskattelagen ändras. Farledsavgiftens pris per enhet och maximibelopp per fartygsanlöp halverades för åren 2015–2017. De halverade avgifterna föreslås förbli i kraft också 2018. Banskatten för el- och dieseldriven godstrafik slopades temporärt genom lagen om temporär ändring av 5 och 7 § i banskattelagen. Det föreslås i propositionen att slopandet av banskatten för godstrafik ska fortsätta att gälla också under 2018.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

Avsikten är att lagarna ska träda i kraft den 1 januari 2018.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Farledsavgifterna baserar sig på lagen om farledsavgifter (1122/2005), enligt vilken farledsavgift ska betalas till staten för fartyg som bedriver handelssjöfart på finskt vattenområde. Banskatten baserar sig på banskattelagen (605/2003), enligt vilken skatt ska betalas till staten för användningen av bannätet. Det konstaterades i regeringens beslut om ramarna för statsfinanserna av den 3 april 2014 att farledsavgiften ska halveras för åren 2015–2017 som en del av kompensationen för de negativa verkningarna av svaveldirektivet, som trädde i kraft inom sjöfarten den 1 januari 2015, och för att stödja den arbetsmarknadsuppgörelse som nåddes den 30 augusti 2013. Ändringen infördes genom lagen om ändring och temporär ändring av lagen om farledsavgift (1214/2014). Man beslöt också slopa banskatten för el- och dieseldriven godstrafik för åren 2015–2017 genom lagen om temporär ändring av 5 och 7 § i banskattelagen (1215/2014). Målsättningen med att sänka farledsavgifterna och slopa banskatten är att minska näringslivets, särskilt industrins, kostnadsbelastning. I det strategiska programmet för statsminister Juha Sipiläs regering av den 29 maj 2015 konstateras det att industrins konkurrenskraft säkerställs genom fortsatt sänkta farledsavgifter och slopad banskatt för godstrafik också under 2018.

2 Propositionens konsekvenser

De förväntade ekonomiska konsekvenserna för staten av de sänkta farledsavgifterna och den slopade banskatten uppgår till sammanlagt cirka 55 miljoner euro 2018. Beloppet grundar sig på det rambeslut som finansministeriet offentliggjorde den 14 april 2016. Planen för de offentliga finanserna 2017–2020, och den uppskattning av statens uteblivna inkomster som ingår i den.

Syftet med de sänkta farledsavgifterna och slopandet av banskatten för godstrafik är att minska kostnadsbelastningen på näringslivet. Tack vare de sänkta farledsavgifterna uppstår en kostnadsbesparing för fartygstrafiken och på så sätt också för näringslivet på cirka 40 miljoner euro jämfört med om farledsavgifterna hade tagits ut till fullt belopp. Slopandet av banskatten åren 2015–2017 har sänkt kostnaderna för järnvägstransporter med uppskattningsvis 5–10 procent. Sänkningen är större i fråga om dieseldrivna transporter, eftersom banskatten för dem har varit två gånger så hög som för eldrivna transporter. Slopandet av banskatten har sänkt priset för järnvägstransporter med skattens belopp.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid kommunikationsministeriet. Utlåtande om utkastet till proposition begärdes av 27 remissinstanser. Yttranden inkom från följande instanser: Finansministeriet, försvarsministeriet, Trafikverket, Trafiksäkerhetsverket, Gränsbevakningsväsendet, Säkerhets- och kemikalieverket, Sjömanspensionskassan, Teknologiindustrin rf, Finlands Sjöfartssällskap rf, Logistikförbund rf, Centralhandelskammaren, Finlands Skeppsmäklareförbund rf, Tullen, Rederierna i Finland rf, Företagarna i Finland, Finlands Näringsliv, Finlands Hamnförbund rf, Fertilog Oy och Ålands landskapsregering.

Yttrandena har i regel varit positiva. Inte en enda av instanserna har varit helt emot förslaget. Finlands Skeppsmäklareförbund rf, Teknologiindustrin rf och Centralhandelskammaren föreslog i sina yttranden att farledsavgifterna ska slopas helt. Teknologiindustrin rf föreslår dessu-

tom att också banskatten för godstrafik ska slopas. Dessa förändringar skulle enligt remissinstanserna ha en gynnsam effekt på Finlands utrikeshandel och konkurrenskraften inom landet, vilket i sin tur kompenserar staten för den inkomstförlust de uteblivna avgifterna innebär.

Finlands Speditions- och Logistikförbund rf föreslår att de sänkta farledsavgifterna ska utsträckas till att gälla inte bara 2018 utan också 2019. Förbundet motiverar sin ståndpunkt med att övergången till reducerat svavelinnehåll i fartygsbränslen träder i kraft först från ingången av 2020, trots att Finland har tillämpat reglerna sedan ingången av 2015. Genom att förlänga giltighetstiden för de sänkta farledsavgifterna till att gälla åren 2018 och 2019 skulle konkurrenssnackdelarna för landets näringsliv och dess internationella fartygstrafik minska. Finlands näringsliv stöder också i sitt yttrande att sänkta farledsavgifter och slopad banskatt för godstrafiken ska förlängas och gälla inte bara 2018, utan också 2019.

Fertilog Oy understödde propositionsförslaget. Företaget gjorde dock den bedömningen, att industrin i Finland fortfarande tvingas operera med cirka 5 procent högre kostnader, vilket utgör en betydande konkurrenssnackdel. I stället föreslår företaget ett temporärt försök med en sänkning av farledsavgiften under två års tid, 2018–2019, i hamnarna i Fredrikshamn-Kotka och Karleby. Under försökstiden skulle ingen farledsavgift alls tas ut, eller farledsavgifterna frivilligt sänkas med 90 procent. Syftet med försöket vore att undersöka och följa vilken effekt farledsavgifterna har i de hamnar som tillämpar den nuvarande modellen jämfört med de hamnar som deltar i försöket samt avgifternas inverkan på statens inkomster av farledsavgifterna och på hamnarnas konkurrenskraft.

Rederierna i Finland rf understöder förslaget. Man föreslår dock sänkt farledsavgift för fartyg med förmåga att gå i is också efter 2018. I fråga om resten av fartygsbeståndet ska avgiftsned-sättningen inte förlängas. Rederierna i Finland understryker i sitt yttrande att Finland är fullständigt beroende av sina fartygstransporter och att det därför är viktigt att vi har lastfartyg med god förmåga att gå i is och passagerarbilfärjor som går i reguljär trafik året om. Enligt yttrandet bör man utreda möjligheterna att få EU-stöd för att sköta isbrytarverksamheten på Bottenviken.

Kommunikationsministeriet har försökt att beakta remissinstansernas ståndpunkter i beredningen av propositionen.

4 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

5 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018 och vara i kraft till och med den 31 december 2018.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

**om ändring och ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring och temporär ändring av
banskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ändring och temporär ändring av lagen om farledsavgift (1214/2014)
ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015. Bestämmelserna i 6 och 8 § gäller till och med
den 31 december 2018.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2.

Lag

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av 5 och 7 § i banskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om temporär ändring av 5 och 7 § i banskattelagen (1215/2014) ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015 och gäller till och med den 31 december 2018.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

Helsingfors den 19 september 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Kommunikationsminister Anne Berner